

23.12.2019

שיבולת שלום,

לעת סיכום הבחירות למזכ"ל התנועה, להלן 5 סוגיות שמחייבות, כך נראה לי, שינוי או לפחות בחינה:

1. כתוב ב"חברת הכחולה" (2017), "פרק ד' נוהל בחירת מזכיר התנועה הקיבוצית: **"המזכיר הכללי ייבחר ע"י כלל החברים בקיבוצי התנועה הקיבוצית לקדנציה של 4 שנים"**
נראה לי שיש לבחון מחדש את הגישה שקבעה בחירה של כלל חברי התנועה הקיבוצית. מבלי להקל בחשיבותה ותרומתה של התנועה, מטבע הדברים, ההיכרות של כלל החברים עם המזכ"ל והשפעתו היום על הפרט נמוכה וכמעט לא מורגשת על ידי החברים עצמם, וזאת בהשוואה לבחירות ליו"ר רשות מקומית ולהשפעה שיש לו. שם הבוחרים מכירים ובעלי דעה לאופן פעולתו ולכן הם מרגישים כי להצבעתם הישירה יש משמעות. הדבר בא לידי ביטוי באחוזי ההצבעה הנמוכים בבחירות למזכ"ל התנועה (33%) לעומת כמעט פי 2 בבחירות ליו"ר המועצות האזוריות (62% בבחירות בשנת 2013).
נוסיף לכך את התופעה (אם אינני טועה) שרבים מנציגי הקיבוצים למועצה אשר בה מתקבלות ההחלטות בעלות המשמעות, דווקא אינם נבחרים על ידי כלל החברים אלא נשלחים מטעם גורם כלשהו בקיבוץ או מטעם עצמם באישורו. דבר שרק מגביר את האבסורד שבבחירה הישירה דווקא למזכ"ל התנועה.
עדיף, כך נראה לי, לקיים את הבחירה במסגרת הוועידה או המועצה על ידי צירי הקיבוצים (אך ללא "נבחרי המועצה"), אלא על ידי אלה שמכירים באופן שוטף את המתרחש בתנועה, את המשמעות שיש לתפקיד המזכ"ל ולציפיות ממנו.
2. כתוב שם "פרק יב' סעיף 12: **"מועצת התנועה תאשר את המזכיר הנבחר בתוך חודש מיום פרסום התוצאות הסופיות של הבחירות"**
הנחת העבודה (כאשר נכתב התקנון) הייתה כנראה, שיש צורך לאשר מחדש ולחזק את תוצאות ההצבעה בקלפי. אלא שבלתי נמנע הוא שבמצב דברים מסוים, במועצה לא יאשרו כמצופה את תוצאות ההצבעה. ומה ייעשה אז? האם בכלל יש אפשרות והיגיון שכמה עשרות חברים יאשרו או לא את תוצאות ההצבעה של אלפי חברים? ואם במועצה יאשרו ברוב שונה מאשר תוצאות הבחירות, יש לכך משמעות כלשהי? למה ולמי הדבר נחוץ?
נראה לי שיש לבטל את הליך האשרור הנ"ל.
3. כתוב שם "פרק טו' סעיף 2 **"בתום התקופה להגשת הערעורים תעבירם ועדת הבחירות המרכזית ל"ועדת הביקורת" של התנועה הקיבוצית אשר תשמש כועדת ערעורים לצורך הבחירות"**.
מדוע נדרשת ועדה נוספת שתדון בערעורים ועניין זה אינו חלק מתחום האחריות והסמכות של ועדת הבחירות?
ועדת הבחירות, היא זו שמנחה, מלווה ומפקחת על התהליך מתחילתו ועד סופו ואליה מגיעים

פניות ותלונות לקראת הבחירות ובמהלכן. היא נבחרה לעניין זה ומלווה לצורך כל גם ביעוץ משפטי. לצורך השוואה ניתן ללמוד מועדת הבחירות לכנסת. היא זו שעוסקת בערעורים על תוצאות הבחירות והחלטתה סופית. לטענה כאילו יכולות להיות תלונות גם על תפקודה של ועדת הבחירות עצמה. ברור שתלונות שכאלה יכולות להיות גם על החלטות ועדת הביקורת וברור שלא תהיה עוד ועדה שתדון בערעורים על החלטות ועדת הביקורת. תהליך הבחירה של ועדת הביקורת ובסיס הרכבה אינו שונה מאלה של ועדת הבחירות כך שאין לה כל יתרון או העדפה שמצדיק הליך מורכב שכזה.

4. כתוב שם "פרק י' סעיף 3": "ועדת הביקורת תגיש למועצת התנועה שנועדה לאשרור הבחירה את החלטותיה לעניין הערעורים שנתקבלו וכן את דוח הביקורת על התנהלות הבחירות לרבות עמידה המועמדים בכללי הבחירות"

מסעיף זה עולה כי דוח הביקורת על עמידת המועמדים בכללי הבחירות צריך להיות מוגש למועצת התנועה שמיועדת לאשרור הבחירה. ברור שבמקרה הנוכחי (מועצה שמתקיימת ימים ספורים לאחר הבחירות) אין כל אפשרות לביצוע הבדיקה הנ"ל בלוח הזמנים שנוצר כמו גם לישיבה של ועדת הביקורת שאמורה לדון בדוח זה לפני שתגיש אותו למועצת התנועה.

5. בתקנון הבחירות למזכ"ל התנועה פרק יב. סעיף 2 כתוב דווקא ש"ועדת הבחירות המרכזית באמצעות מבקר התנועה, תבקר את השימוש הנאות באמצעים שהועמדו על ידי התנועה הקיבוצית לרשות המועמדים".

למי מבקר התנועה אמור להגיש את דוח הביקורת על עמידת המועמדים בכללי הבחירות, לועדת הבחירות או לועדת הביקורת?
(הנה דוגמא לכך שהיה מי שחשב שעמידת המועמדים בכללי הבחירות, זה תפקידה של ועדת הבחירות דווקא...)

בברכה,

גבי גרינפלד

יו"ר ועדת הביקורת